

Καρκίνος είναι ένας γενικός όρος που αναφέρεται σε μία ομάδα ασθενειών οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν οποιοδήποτε όργανο ή σύστημα στο ανθρώπινο σώμα με κοινά χαρακτηριστικά τον ταχύ, ανεξέλεγκτο πολλαπλασιασμό και διαίρεση των κυττάρων, καθώς και την ικανότητα διασποράς σε όλο το σώμα (μετάσταση).

Ο καρκίνος παίρνει συνήθως το όνομά του από το όργανο από το οποίο αρχίζει, για παράδειγμα, καρκίνος του πνεύμονα. Οι μεταστάσεις από καρκίνο άλλου οργάνου στους πνεύμονες δεν είναι καρκίνος του πνεύμονα αλλά καρκίνος του οργάνου προέλευσης.

Ο **καρκίνος του πνεύμονα** είναι η πιο συχνή αιτία θανάτου στην Ελλάδα.¹

Αιτίες που προκαλούν καρκίνο του πνεύμονα

Το 80% των περιπτώσεων του καρκίνου του πνεύμονα οφείλεται τόσο στο ενεργητικό όσο και στο παθητικό κάπνισμα, κάτι που αποδεικνύει ότι πρόκειται για μία ασθένεια που μπορεί να προληφθεί αποτελεσματικά. Ένα πολύ μικρό ποσοστό των περιπτώσεων αποδίδεται σε επαγγελματική και περιβαλλοντική έκθεση σε γνωστούς καρκινογόνους παράγοντες όπως για παράδειγμα σε αμίαντο, ακτινοβολία, ραδόνιο, βηρύλλιο, χρώμιο, αρσενικό και καύσιμα μηχανών εσωτερικής καύσης.²

Συμπτώματα

Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό του καρκίνου του πνεύμονα είναι ότι αναπτύσσεται πολύ αργά με αποτέλεσμα από την έναρξη της έκθεσης στο καρκινογόνο αίτιο μέχρι την εμφάνιση των συμπτωμάτων να μεσολαβούν έως και δύο δεκαετίες.

Στην πραγματικότητα, στην περίπτωση του καπνίσματος οι αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία αρχίζουν από το πρώτο τσιγάρο και αυξάνονται αθροιστικά με την πάροδο του χρόνου. Για το λόγο αυτό, οι γιατροί συνήθως ζητούν να μάθουν τον αριθμό των τσιγάρων και τα χρόνια καπνίσματος, ώστε στη συνέχεια να υπολογίσουν τα «Πακέτα-Έτη (ΠΕ)» .

➤ ΠΕ = αριθμός τσιγάρων που καπνίζονται ανά ημέρα(σε πακέτα) επί τα έτη καπνίσματος.

Τα συμπτώματα του καρκίνου του πνεύμονα δεν είναι ειδικά και ποικίλλουν από άτομο σε άτομο. Σε πολλές περιπτώσεις τα συμπτώματα δεν εμφανίζονται μέχρι να εξαπλωθεί ο καρκίνος και στο υπόλοιπο σώμα. Μερικά από τα συμπτώματα είναι:³

- Βήχας που επιμένει και σταδιακά επιδεινώνεται
- Πόνος στο στήθος
- Δυσκολία στην αναπνοή
- Συριγμός
- Αιμόπτυση
- Εύκολη Κόπωση
- Υπερβολική και ανεξήγητη απώλεια βάρους
- Πληκτροδακτυλία (όταν η άκρη των δακτύλων - ονυχοφόρος φάλαγγα- διογκώνεται και ομοιάζει με την ανάποδη κυρτή επιφάνεια ενός κουταλιού, ή με το άκρο της μπαγκέτας τυμπάνου).

Διάγνωση και Θεραπεία⁴

Ο καρκίνος του πνεύμονα εμφανίζεται με διάφορους ιστολογικούς τύπους. Η πρόγνωση συνήθως διαφέρει για κάθε περιστατικό, καθώς εξαρτάται από ένα σύνολο παραγόντων, μεταξύ των οποίων σημαντικότεροι είναι ο ιστολογικός τύπος αλλά και το στάδιο της νόσου κατά το χρόνο της διάγνωσης. Στην κλινική πράξη ωστόσο, αυτό που κυρίως είναι σημαντικό είναι ο διαχωρισμός σε μικροκυτταρικό και μη μικροκυτταρικό καρκίνο του πνεύμονα, καθώς οι δύο αυτές ομάδες απαιτούν διαφορετικές θεραπευτικές προσεγγίσεις.

Οι θεραπευτικές επιλογές περιλαμβάνουν συνήθως χειρουργική επέμβαση, χημειοθεραπεία και ακτινοθεραπεία. Οι πρόσφατες εξελίξεις στη χημειοθεραπεία (ανοσοθεραπεία, μοριακή θεραπεία, στοχευμένη θεραπεία), στη χειρουργική (ελάχιστα επεμβατική χειρουργική, επεμβάσεις με υποστήριξη βιντεοσκόπησης) καθώς επίσης και στη διάγνωση και σταδιοποίηση της νόσου (Αξονική τομογραφία, PET Scan, ενδοσκοπικό υπερηχογράφημα) έχουν δώσει τη δυνατότητα πρώιμης διάγνωσης, με αποτέλεσμα σημαντική βελτίωση της πρόγνωσης και οπωσδήποτε της ποιότητας ζωής.

Πρόληψη

Είναι προφανές ότι ο καρκίνος του πνεύμονα μπορεί να προληφθεί αποτελεσματικά μέσω της διακοπής καπνίσματος, καθώς η πλειονότητα των περιπτώσεων προκαλούνται από το κάπνισμα. Δεν υπάρχουν ασφαλή όρια έκθεσης στο ενεργητικό και παθητικό κάπνισμα. Η αποφυγή κάθε μορφής καπνίσματος και παθητικής έκθεσης είναι ο μόνος τρόπος για να προληφθεί η εμφάνιση καρκίνου του πνεύμονα.

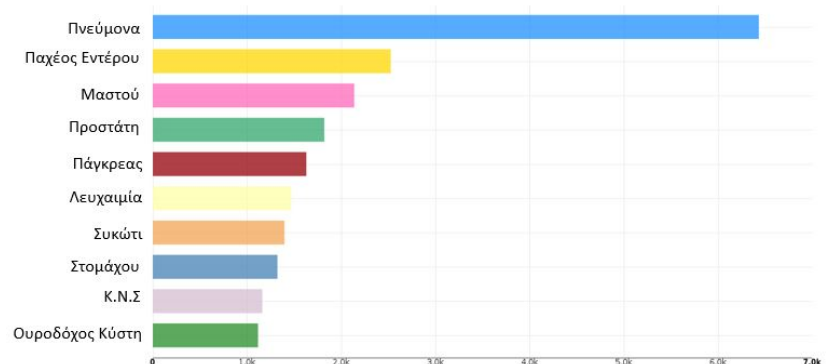
Δεδομένου ότι οι καπνιστές θεωρούνται πληθυσμός υψηλού κινδύνου για εμφάνιση καρκίνου του πνεύμονα, από την Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία καθώς και από τις περισσότερες Ευρωπαϊκές και Αμερικανικές πνευμονολογικές εταιρείες

- ✓ συνιστάται ετήσιος έλεγχος με αξονική τομογραφία χαμηλής δόσης ακτινοβολίας (low dose CT scan) για έγκαιρη διάγνωση σε:
 - όλους τους καπνιστές ηλικίας άνω των 55 ετών
 - όλους όσους έχουν ιστορικό καπνίσματος >20 πακέτα-έτη (ακόμα και εάν είναι κάτω των 50 ετών).

Τι συμβαίνει στην Ελλάδα;

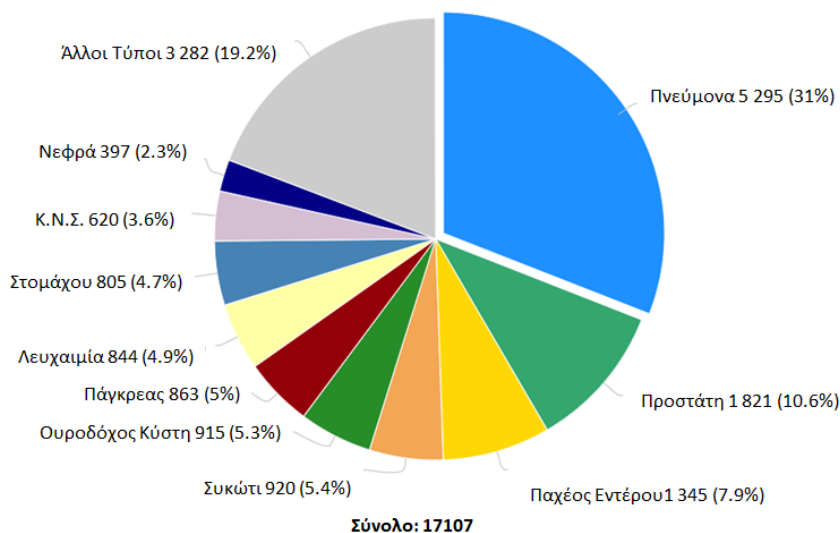
Οι **καρκίνοι του πνεύμονα, της τραχείας και των βρόγχων** αντιπροσωπεύουν την 3^η αιτία θανάτου στην **Ελλάδα**.¹

Εκτιμώμενος αριθμός θανάτων από καρκίνο στην Ελλάδα, το 2012

Ο καρκίνος του πνεύμονα είναι η 1^η αιτία θανάτου και αντιπροσωπεύει το 31% όλων των θανάτων από καρκίνο στους άνδρες στην Ελλάδα, ενώ στις γυναίκες αποτελεί την 3^η αιτία και ανέρχεται σε ποσοστό 10%, αντίστοιχα. Ωστόσο, το ποσοστό αυτό αναμένεται να αυξηθεί στο μέλλον εξαιτίας του αυξημένου επιπολασμού του καπνίσματος στις γυναίκες τα τελευταία χρόνια. ¹

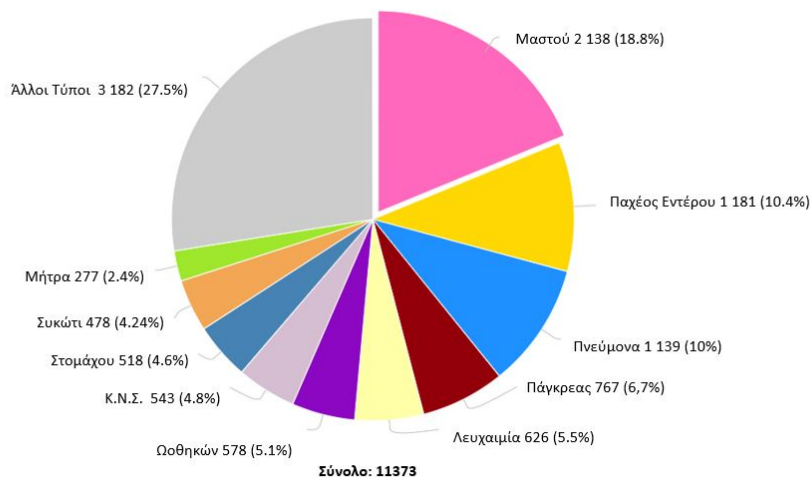
Εκτιμώμενος αριθμός θανάτων στους άνδρες από καρκίνο στην Ελλάδα, το 2012

Πηγή: GLOBOCAN 2018
 Graph production: Cancer Today (<http://gco.iarc.fr/today>)
 © International Agency for Research on Cancer 2018

Εκτιμώμενος αριθμός θανάτων στις γυναίκες από καρκίνο στην Ελλάδα, το 2012

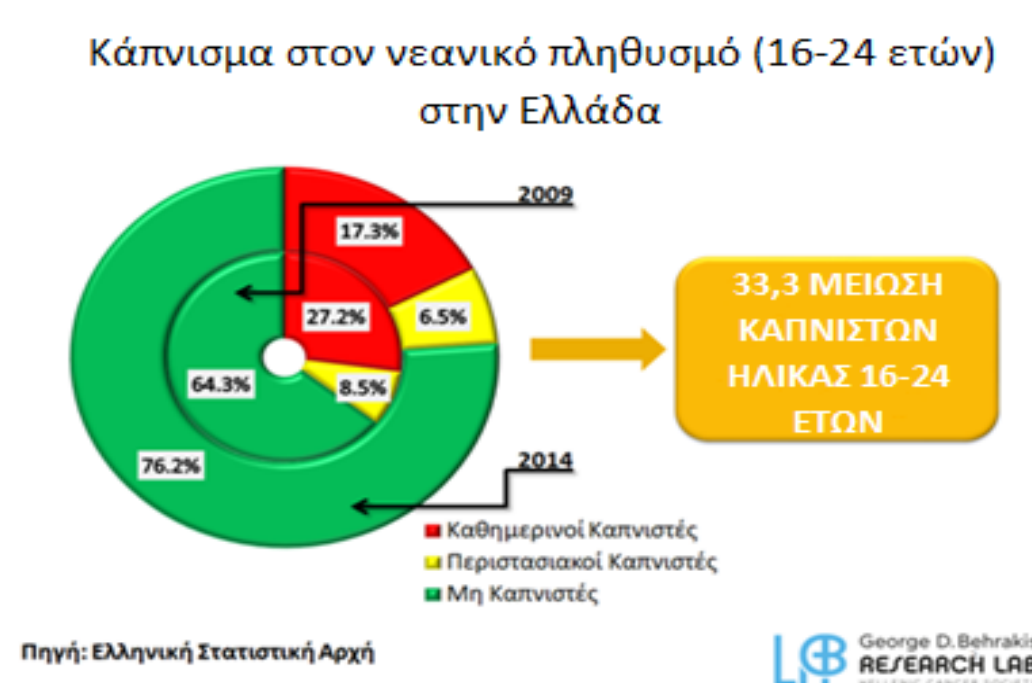

Πηγή: GLOBOCAN 2018
 Graph production: Cancer Today (<http://gco.iarc.fr/today>)
 © International Agency for Research on Cancer 2018

Αισιόδοξο Μήνυμα: Το κάπνισμα μειώνεται στον νεανικό πληθυσμό στην Ελλάδα!

Ο επιπολασμός του καπνίσματος στην Ελλάδα **μειώθηκε κατά 33% στον νεανικό πληθυσμό από το 2009 έως το 2014**.⁵ Η μείωση αυτή επιτρέπει να ελπίζουμε σε μελλοντική μείωση και των περιστατικών καρκίνου του πνεύμονα καθώς οι νεότερες γενιές επιλέγουν να μην καπνίζουν.

References

1. International Agency for Research on Cancer. GLOBOCAN 2012: Estimated Cancer Incidence, Mortality, and Prevalence Worldwide in 2012, Population Fact Sheet: Greece. http://globocan.iarc.fr/Pages/fact_sheets_population.aspx. Published 2012.
2. European Lung Foundation. Lung cancer. <http://www.europeanlung.org/en/lung-disease-and-information/lung-diseases/lung-cancer>.
3. US. Center of Disease Control and Prevention. CDC - What Are the Symptoms of Lung Cancer? https://www.cdc.gov/cancer/lung/basic_info/symptoms.htm. Published 2013.
4. National Cancer Institute. Treatment for Cancer - National Cancer Institute. <https://www.cancer.gov/about-cancer/treatment>. Published 2015.
5. Demi M, Teloniatis S, Vyzikidou V-K, et al. Smoking Prevalence in Greece. *Tob Prev Cessat*. 2018;4(Supplement). doi:10.18332/tpc/90109.